

Årsrevisionsprotokollat

til

Socialudvalget

vedrørende

Socialforvaltningen

Revisionen af regnskab 2006

12. juli 2007

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Orientering til udvalget om årsrevisionsprotokollatet	3
2. Indledning	6
3. Basisrevision.....	7
3.1 Forretningsgange.....	7
3.2 Benchmarking af økonomistyringen.....	10
3.3 Forvaltningens kontrol over for decentrale enheder.....	12
3.4 Årsregnskabet, herunder ledelsens regnskabserklæring	18
3.5 Balancen	22
3.6 Bevillingskontrol.....	26
4. Revision af særlige regnskabsområder	32
4.1 IT-anvendelse.....	32
5. Opfølgning af større undersøgelser	36
5.1 Tilskudsadministration af selvejende institutioner	36
6. Andre opgaver.....	41
6.1 Revisorerklæringer	41
6.2 Større undersøgelser mv.....	41

1. Orientering til udvalget om årsrevisionsprotokollatet

Revisionsdirektoratet har afsluttet revisionen af Socialudvalgets regnskab for 2006.

Resultatet af revisionen er indeholdt i dette årsrevisionsprotokollat for 2006 til Socialudvalget.

Protokollatet redegør for resultatet af direktoratets udførte revision ved anvendelsen af følgende 3 rubriceringer:

- Revisionsbemærkninger. Afgives fx ved væsentlige fejl i regnskabet, manglende overholdelse af lovgivning mv. samt ved væsentlig uhensigtsmæssig administration. Supplerende angives normalt revisionens opfattelse af tiltag til overvejelse.
- anbefalinger. Kan fremsættes af direktoratet til hjælp for kommunens overvejelser, når revisionen finder, at det er hensigtsmæssigt med tiltag til forbedring af administrationen.
- Kommentarer. Benyttes normalt, når den udførte revision har givet den opfattelse, at administrationen på de udvalgte områder er tilfredsstillende.

Socialudvalget skal i august 2007 træffe en egentlig beslutning om, hvad der skal foretages i anledning af den enkelte revisionsbemærkning og anbefaling fra Revisionsdirektoratet.

Socialudvalget skal endvidere følge op på, om de besluttede foranstaltninger bliver implementeret på rette måde og i rette tid.

Dette sker bl.a. ved Socialforvaltningens forelæggelse af en midtvejsopfølgning i januar-februar 2008, hvor der tages udgangspunkt i dette revisionsprotokollat og besvarelsen heraf samt i Revisionsudvalgets bemærkninger i revisionsbetænkningen (behandles af Borgerrepræsentationen i december 2007).

Revisionsdirektoratet foretager opfølgning på tiltagene og rapporterer herom i årsrevisionsprotokollatet for 2007 til Socialudvalget. Udvalget behandler dette i august 2008.

Revisionsbemærkninger

1. Revisionsdirektoratet skal udtale kritik af, at ledelsens regnskabserklæring om regnskabet fuldstændighed er modtaget på et tidspunkt, hvor det for revisor ikke har været muligt at foretage de nødvendige supplerende revisionshandlinger. (Der henvises til s. 21).
2. Revisionsdirektoratet finder det beklageligt, dels at mange statuskonti fortsat ikke er afstemt/specificeret, og dels at registreringen af aktiver i anlægskartoteket fortsat er meget fejlbehæftet. Det foreslås, at Socialforvaltningen etablerer en kvalitetssikring af registreringerne i anlægskartoteket. (Der henvises til s. 25).
3. Revisionsdirektoratet skal udtale kritik af, at Socialudvalget ikke har søgt Borgerrepræsentationen om en tillægsbevilling til det efterspørgselsstyrede serviceområde Handicappede til dækning af det forventede merforbrug til hovedsageligt hjemmeplejeområdet. Direktoratet påskønner, at Socialforvaltningen har igangsat et større genopretningsprojekt på hjemmeplejeområdet med henblik på at sikre effektivitet og kvalitet i hjemmeplejen og styrke økonomistyringen. (Der henvises til s. 30-31).
4. Revisionsdirektoratet finder det utilfredsstillende, at vi kan konstatere, at der i et stort omfang er tale om fejlbogføringer og forkert placerede bevillinger. Dette bevirker stor uklarhed i forklaringerne af afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal. (Der henvises til s. 31).
5. Revisionen finder det beklageligt, at forvaltningen af tilskuddet til Mamma Mia, herunder regnskabs- og revisionsforholdene, endnu ikke er bragt på plads. (Der henvises til s. 40).

Anbefalinger

1. Revisionsdirektoratet anbefaler, at forvaltningen sikrer, at direktoratet modtager nye og ajourførte forretningsgange inden iværksættelsen, samt at ledelsestilsynet sikrer overholdelsen af forretningsgangene. Direktoratet påskønner de iværksatte initiativer om afstemning og specifikation af statuskonti. (Der henvises til s. 9).

2. Revisionsdirektoratet anbefaler, at Socialforvaltningens synspunkter om benchmarkingværktøjet formidles til Økonomiforvaltningen til brug for kommunens generelle projekt om udvikling af økonomistyringen. (Der henvises til s. 11).
3. Revisionsdirektoratet anbefaler, at forvaltningen fortsat har fokus på, at de forudsatte ledelsestilsyn udføres som foreskrevet. (Der henvises til s. 17).
4. Revisionsdirektoratet anbefaler, at Socialforvaltningen fortsat forsøger at finde en teknisk løsning, så lovgivningen omkring revurdering af brugernes systemadgange mindst én gang hvert halve år og gennemgang af logfiler kan overholdes. Revisionsdirektoratet anmoder om at blive holdt orienteret om det videre forløb. (Der henvises til s. 35).

2. Indledning

Det reviderede regnskab

Vi har afsluttet revisionen af Socialudvalget årsregnskab for 2006, som har omfattet både et udgiftsbaseret regnskab og et omkostningsbaseret regnskab.

Det udgiftsbaserede regnskab. Drifts-, anlægs- og finansudgifter på netto 5.582 mio. kr. Den finansielle status viser samlede aktiver på 6.004 mio. kr. og en egenkapital på -6.299 mio. kr.

Det omkostningsbaserede regnskab. I overensstemmelse med kommunens Regnskabs-cirkulære er der for 2006 ikke udarbejdet en resultatopgørelse for det enkelte udvalg, men alene samlet for Københavns Kommune. Der er alene udarbejdet en balance for hvert udvalg. Socialudvalgets balance viser samlede aktiver på 1.077 mio. kr. og en egenkapital på -425 mio. kr.

Den udførte revision

Revisionen er udført dels i årets løb dels i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Revisionen er foretaget i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, jf. Revisionsvedtægten for Københavns Kommune.

Dette indebærer, at det ved revisionen er efterprøvet, om forvaltningens regnskabstal er rigtige, og om de dispositioner, der er omfattet heraf, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, Borgerrepræsentationens beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis (finansiell revision).

Endvidere er det efterprøvet, om udførelsen af Borgerrepræsentationens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde (forvaltningsrevision).

I det følgende redegøres der for den udførte revision og resultatet af revisionen.

3. Basisrevision

3.1 Forretningsgange

a. Københavns Kommunes Kasse- og Regnskabsregulativ fastsætter, at der på Økonomiudvalgets foranstaltning skal udarbejdes supplerende og uddybende rammebilag til regulativet, som indeholder retningslinier for de enkelte økonomiske og administrative områder. Rammebilagene skal opfattes som mindstekrav til kontrolforanstaltninger mv. for de administrative opgaver i kommunen.

Forvaltningerne skal udarbejde og vedligeholde forretningsgangsbeskrivelser under hensyntagen til reglerne i rammebilagene. Samtidig har de ansvaret for at tilrettelægge den økonomiske kontrol i form af forretningsgangsbeskrivelser – herunder at påse at de fastsatte forretningsgangsbeskrivelser og arbejdsbeskrivelser overholdes og vedligeholdes. Forretningsgangsbeskrivelser og væsentlige ændringer sendes til udtalelse i Revisionsdirektoratet inden iværksættelsen.

Revisionsdirektoratet anser forretningsgangsbeskrivelserne for at være af central betydning for forvaltningernes sikring af, at de budget- og regnskabsmæssige opgaver bliver varetaget på en korrekt og hensigtsmæssig måde.

Socialforvaltningen har oplyst, at etableringen af Koncernservice pr. 1. april 2007 medfører, at ajourføring og udarbejdelse af en række forretningsgange flyttes fra forvaltningerne til Koncernservice sammen med forvaltningernes regnskabsmedarbejdere. En del af forretningsgangene vil dog forblive i forvaltningerne.

b. Vi har fra Socialforvaltningens ansvarlige for udarbejdelse og vedligeholdelse af forretningsgangsbeskrivelser modtaget en oversigt pr. 31. december 2006 over forretningsgange udarbejdet i henhold til Kasse- og Regnskabsregulativet med angivelse af seneste ajourføringsdato.

Ved revisionen blev der sat fokus på bestemmelserne om anvisning og attestation i forretningsgangene, jf. Rammebilag for intern kontrol generelt.

Vi har endvidere stikprøvevist undersøgt, at forvaltningen har behandlet statuskonti i overensstemmelse med forretningsgangen for regnskab i året løb.

Vi konstaterede i forbindelse med gennemgang af socialcenter Bispebjergs ledelsestilsyn, at centret ikke i alle tilfælde følger forretningsgangens bestemmelser om funktionsadskillelse ved køb af varer og tjenesteydelser. På flere bilag – som var udtaget i ledelsestilsynet – havde samme medarbejder både anvist og attesteret. Dette er ikke i overensstemmelse med forvaltningens forretningsgang herfor, og socialcentret er gjort opmærksom på fejlen.

Vi har konstateret, at forretningsgangens bestemmelser om månedlig afstemning/specifikation af konti stort set ikke blev fulgt på nogle af de reviderede enheder. Oftest blev statuskonti først afstemt/specificeret ved årets udgang.

Revisionsdirektoratet har fået oplyst, at Socialforvaltningen selv er opmærksom herpå, og at det er besluttet, at alle centerchefer skal udarbejde en handleplan, der indeholder aktiviteter i 2007 med det formål, at afstemning/specifikation af statuskontiene senest pr. 30. september 2007 lever op til de krav, der er gældende. Handleplaner skal indsendes til Regnskabskontoret, som følger op på realiseringen af disse.

Revisionsdirektoratet har konstateret, Socialforvaltningen i december 2006 har udsendt en ajourført forretningsgang til registreringer i anlægskartoteket til alle decentrale enheder. Revisionsdirektoratet har dog ikke fået tilsendt denne ajourførte forretningsgang inden iværksættelsen.

c. Vi har fra forvaltningens ansvarlige for udarbejdelse og vedligeholdelse af forretningsgangsbeskrivelser tillige modtaget en oversigt pr. 31. december 2006 over øvrige forretningsgange, som alle ligger i FAKIR. Det er forvaltningens opfattelse, at der foreligger de øvrige forretningsgange, som forvaltningen anser for nødvendige.

Anbefaling

Revisionsdirektoratet anbefaler, at forvaltningen sikrer, at direktoratet modtager nye og ajourførte forretningsgange inden iværksættelsen, samt at ledelsestilsynet sikrer overholdelsen af forretningsgangene. Direktoratet påskønner de iværksatte initiativer om afstemning og specifikation af statuskonti.

3.2 Benchmarking af økonomistyringen

a. Økonomiforvaltningen har stillet et benchmarkingværktøj til rådighed, hvor økonomistyringen vurderes ud fra 11 nøgleområder, som er grupperet på 5 niveauer. Placeringen på de 5 niveauer udtrykker i hvilken grad kriterierne for god økonomistyring er opfyldt. De 5 niveauer i benchmarkingværktøjet er: Ad hoc (niveau 1), Finansiell kontrol (niveau 2), Aktivitetsstyring (niveau 3), Balanceret resultatstyring (niveau 4) og Strategisk udvikling (niveau 5).

Økonomichefkredsens mål er, at alle kommunens forvaltninger og større institutioner opfylder kravene til økonomistyringsniveau 3 – Aktivitetsstyring.

Revisionsdirektoratet anser benchmarkingværktøjet for at være et godt middel til brug for den fortsatte og nødvendige udvikling af økonomistyringen og har undersøgt, om forvaltningen har foretaget en opfølgning af den seneste benchmarking, som fandt sted i 2004.

Socialforvaltningen har oplyst, at de har valgt at udsætte en opfølgende benchmarking, og i stedet har valgt at bruge ressourcerne på en lang række initiativer med henblik på at styrke økonomistyringen.

Forvaltningen har startet Projekt Aktivitetsbaseret økonomistyring og prognosearbejde. Projektets formål er at sikre et fælles koncept for økonomistyringen og prognosearbejdet og at styrke præcisionen i prognosearbejdet. Endvidere vil projektet kortlægge hvilke aktivitetsoplysninger og styringsværktøjer, der er behov for.

Derudover har Socialforvaltningen udarbejdet konkrete budgetanalyser for handicapområdet. Budgetanalyserne er udarbejdet for hjemmeplejen, hjælpemidler og området for handicappede børn. I budgetanalyserne beskrives årsagerne til de økonomiske problemstillinger for området, samt løsninger og initiativer.

For at styrke ressourceudnyttelsen gennemfører Socialforvaltningen derudover et LEAN-projekt i lokalforvaltningen.

Endvidere oplyser Socialforvaltningen, at Økonomiforvaltningen har iværksat 2 projekter til forbedring af økonomistyringen. Det drejer sig dels om et nyt budgetmodul til KØR, dels etablering af et nyt ledelsesinformationssystem.

Anbefaling

Revisionsdirektoratet anbefaler, at Socialforvaltningens synspunkter om benchmarking-værktøjet formidles til Økonomiforvaltningen til brug for kommunens generelle projekt om udvikling af økonomistyringen.

3.3 Forvaltningens kontrol over for decentrale enheder

a. Økonomisk decentralisering er et bærende ledelsesværktøj i Københavns Kommune. Det overordnede ansvar er fortsat placeret i centralforvaltningen, som har til opgave at udforme rammer, der udstikker råderummet for de decentraliserede enheder.

Rammerne og kontrollen med overholdelsen heraf kan være tilrettelagt på flere forskellige måder.

Revisionsdirektoratet har i denne forbindelse alene koncentreret sig om den form, hvor den centrale forvaltning har organiseret sig med en særlig kontrolenhed eller på anden særskilt måde.

Regnskabskontorets opgaver i forhold til tilsynet er beskrevet i en forretningsgang, som ligger elektronisk under forvaltningens interne retningslinier i FAKIR. Revisionsdirektoratet har gennemgået forretningsgangsbeskrivelsen for 2006, og denne fremtræder i ajourført stand.

Pr. 1. april 2007 er de fleste opgaver i forbindelse med det regnskabsmæssige tilsyn med de decentrale enheder overgået til Koncernservice under Økonomiforvaltningen.

Regnskabskontoret kontrollerer årligt, at udførelsen af ledelsestilsynet på socialcentre, handicapcentre og rådgivningscentre sker i henhold til forretningsgangen herfor. Centre-nes ledelsestilsyn udføres ud fra en forretningsgang, som ligger i FAKIR. Regnskabskontorets årlige kontrolprocedure består i at påse, at ledelsestilsynet er udført, og at der foreligger notat om tilsynets resultater på den organisatoriske sag på lokalcentret, jf. afsnit c om kontrol af ledelsestilsyn.

b. Revisionsdirektoratet har gennemgået rapporterne for Regnskabskontorets tilsyn med de amtskommunale enheder og tilsynet med de kommunale enheder i 2006. Begge rapporter er udarbejdet i marts 2007.

Tilsyn med de amtskommunale institutioner og projekter

Der blev i 2006 i overensstemmelse med Regnskabskontorets rotationsplan foretaget 38 tilsyn med kasse- og bilagskontrol. Det samlede antal amtskommunale institutioner og projekter udgjorde 143 i 2006.

Statistikken for 2006 over antallet af konstaterede fejl og mangler i forbindelse med de udførte tilsyn viser, at institutionerne stort set overholder de gældende forretningsgange.

Socialforvaltningen har oplyst, at indførelsen af E-fakturaer og Indkøbssystemet har medført, at Regnskabskontoret har givet høj prioritet til rådgivning og assistance til de amtskommunale institutioner. Herudover blev opgaverne udvidet til også at omfatte en superbrugerfunktion for Indkøbssystemet og undervisning.

Der har været ydet ekstra rådgivning og assistance til bl.a. NIS/FAKIR, de enkelte KØR-moduler – herunder behandling af E-fakturaer og indkøb – og øvrige regnskabsmæssige områder. Det er Regnskabskontorets opfattelse, at den øgede rådgivning og assistance bl.a. har bevirket, at institutionerne har opnået en større viden og en bedre forståelse for kontrolarbejdet, og at dette har haft en meget væsentlig og positiv effekt på antallet af konstaterede fejl og mangler i forbindelse med de foretagne tilsyn i 2006.

Regnskabskontoret har i 2006 gennemført 21 kurser i KØR i regnskabsforståelse og KØR-moduler. Formålet med undervisningen har været at gøre regnskabsmedarbejderne på institutionerne selvhjulpne i de forskellige moduler i KØR.

Der blev i 2006 løbende udsendt nyhedsbreve med relevant information af regnskabsmæssig karakter.

Regnskabskontorets væsentligste konstateringer:

- Differencer ved afstemning af likvide beholdninger.
- Sen registrering af indtægtsbilag.
- Manglende overholdelse af reglerne om attestation og anvisning.

- Fejlindberetning af kreditorbilag, fx for sent eller for tidligt betalte regninger, moms-kontering eller B-skatteregistrering.
- Manglende eller fejlagtig registrering af inventaret i henhold til de gældende forretningsgange, herunder manglende ledelsesmæssig årlig kontrol med inventarregistreringen.
- Manglende afstemning af statuskonti.
- Manglende anvendelse af de obligatoriske indkøbsaftaler og manglende anvendelse af Indkøbssystemet i KØR

Socialcentrenes tilsyn med de kommunale institutioner

Rapporteringen omfatter socialcentrenes tilsyn med 12 væresteder.

Flere institutioner får bogført kasserapporter og betalt fakturaer på de lokale centre og centrene har ydet assistance med behandlingen af E-fakturaer og med bestilling af varer i Indkøbssystemet i KØR.

De væsentligste konstateringer:

- Differencer mellem optalte beholdninger og saldi i KØR.
- Manglende overholdelse af reglerne om attestation og anvisning.
- Manglende registrering af inventar i henhold til de gældende forretningsgange.
- Manglende afstemning af alle statuskonti.
- Manglende dokumentation af anvisningsbemyndigelsen.
- Manglende anvendelse af de obligatoriske indkøbsaftaler og manglende anvendelse af Indkøbssystemet i KØR.

Kommentar

Det er Revisionsdirektoratets opfattelse, at Socialforvaltningens tilsyn med de decentrale enheder bidrager positivt til forbedring af kvaliteten af regnskabsføringen, og kan være in-

dikator for forvaltningens indsats i forhold til at reducere risikoen for fejl og mangler i regnskabet.

c. Kontrol af ledelsestilsyn

Regnskabskontoret og Kvalitets- og tilsynskontoret har i januar og februar 2007 foretaget kontrol af ledelsestilsynet for 2006 på de 16 lokale centre.

Kontrollen har omfattet en gennemgang af, om centre har udarbejdet forretningsgange for ledelsestilsyn, at tilsyn er foretaget, samt at der er udarbejdet notat herom. Der er desuden foretaget en sammenligning af resultaterne af kontrollen med ledelsestilsynet i 2004 og 2005.

Gennemgangen viste, at der var udarbejdet forretningsgange for ledelsestilsyn på alle centre, og at kvaliteten af forretningsgangene generelt var høj.

Ledelsestilsynet er opdelt i 3 områder:

- Regnskab.
- Løn.
- Dokumentation og registrering.

Ifølge forvaltningen viste gennemgangen af centrenes ledelsestilsyn ikke et tilfredsstillende resultat. Således havde 5 centre ikke gennemført ledelsestilsyn på nogen af de 3 områder. Flere af disse centre har dog efterfølgende foretaget en bagudrettet kontrol, udarbejdet et notat underskrevet af centerchefen og/eller iværksat tiltag, der sikrer fokus på ledelsestilsynet i 2007.

5 centre havde delvist udført det planlagte ledelsestilsyn, og også her har centrene oplyst planlagte tiltag, der skal sikre fokus på ledelsestilsynet fremadrettet.

Endelig havde 6 centre udført det planlagte ledelsestilsyn som foreskrevet i retningslinjerne herfor.

Følgende tabel viser udviklingen i resultatet af kontrollen med ledelsestilsynet de sidste 3 år.

	Forretningsgang	Gennemført ledelsestilsyn			Notat
		Regnskab	Løn	Dokumentation og registrering	
2004	54 %	83 %	54 %	50 %	38 %
2005	100 %	92 %	83 %	88 %	63 %
2006	100 %	63 %	56 %	50 %	63 %

Tabellen er udarbejdet af Socialforvaltningen.

Det fremgår af tabellen, at der fra 2004 til 2005 var en stigning i antallet af udførte ledelsestilsyn på de tre områder. Fra 2005 til 2006 er der derimod sket en væsentlig nedgang i antallet af udførte ledelsestilsyn på alle tre områder.

Antallet af udarbejdede notater steg fra 2004 til 2005. Der er ingen forbedring sket fra 2005 til 2006. Det er fortsat kun 2/3 af centrene, som har udarbejdet et samlet notat om det udførte ledelsestilsyn.

Centrene har angivet følgende årsager til, at der ikke er udført ledelsestilsyn: sammenlægning af centre og flytning af medarbejdere, sammenlægning af forskellige arbejdsgrupper og måder at udføre ledelsestilsyn på, omlægning af forankringen af opgaven med ledelsestilsynet fra de enkelte team til ny administrationsenhed, ubemandede stillinger og nye medarbejdere, som først skulle sættes ind i opgaven.

Endelig er der udført ledelsestilsyn, men dokumentation heraf fremgår ikke af den organisatoriske sag.

Forvaltningen har redegjort for centrenes bud på nogle fremadrettede tiltag, herunder at tilrettelæggelsen af ledelsestilsynet vil blive tydeligere forankret hos de enkelte ansvarlige medarbejdere og teamchefer, øget fokus på dokumentation af det udførte ledelsestilsyn,

opdatering af den overordnede forretningsgang samt en ensretning af sammenførte arbejds gange.

Socialforvaltningen oplyser, at resultatet af kontrollen viser, at selvom der eksisterer en god forretningsgang for ledelsestilsyn, er det ikke ensbetydende med at den efterleves. Omvendt er en god forretningsgang ofte forudsætningen for udførelse af ledelsestilsynet – og ikke mindst dokumentation heraf. Mange centre har ud over selve forretningsgangen for ledelsestilsyn udarbejdet et "årshjul" og tjek-skemaer for de enkelte punkter i forretningsgangen. Denne systematik gør arbejdet håndterbart for medarbejderne, og samtidig får ledelsen et godt overblik og dermed information om de enkelte områder.

For at fastholde fokus på ledelsestilsyn vil centrene i august 2007 blive bedt om at give en status på udførelsen af de planlagte ledelsestilsyn. Paradigmaet for ledelsestilsynet vil i løbet af foråret 2007 blive evalueret og ajourført i samarbejde med lokalforvaltningen og Revisionsdirektoratet.

Anbefaling

Revisionsdirektoratet anbefaler, at forvaltningen fortsat har fokus på, at de forudsatte ledelsestilsyn udføres som foreskrevet.

3.4 Årsregnskabet, herunder ledelsens regnskabserklæring

3.4.1 Årsregnskabets formelle rigtighed

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i Budget- og Regnskabssystemet for kommuner og amtskommuner fastsat bestemmelser om form og indhold i kommunale årsregnskaber.

Økonomiudvalget har den 5. december 2006 godkendt et Regnskabscirkulære med retningslinier for udvalgenes regnskabsaflæggelse for 2006.

Socialudvalget godkendte regnskabet for 2006 på et møde den 28. marts 2007.

a. Socialudvalgets udgiftsbaserede regnskab i hovedtal for 2006 viser netto (mio. kr.):

	Regnskab
Drift	5.331
Finansposter	251
I alt	5.582
Finansiel status	Ultimo
Samlede aktiver	6.004

På grund af strukturreformen i Københavns Kommune pr. 1. januar 2006 er der ikke oplyst sammenligningstal for 2005.

b. Endvidere skal der aflægges et omkostningsbaseret regnskab bestående af en balance, en anlægsnote og en beskrivelse af den anvendte regnskabspraksis.

Den omkostningsbaserede balance for Socialudvalget viser følgende hovedposter for 2006 (mio. kr.):

	Ultimo 2006
Materielle anlægsaktiver	268
Immaterielle anlægsaktiver	9
Finansielle anlægsaktiver	53
Anlægsaktiver i alt	330
Omsætningsaktiver	747
Aktiver i alt	1.077

Egenkapital	-424
Hensatte forpligtelser	1.208
Langfristede gældsforpligtelser	33
Kortfristede gældsforpligtelser	260
Passiver i alt	1.077

c. Ifølge Regnskabscirkulæret skal de enkelte forvaltninger indberette en række økonomi-oplysninger til Økonomiforvaltningen til brug for obligatoriske oversigter til Københavns Kommunes samlede regnskab. Disse oplysninger er:

- Personaleoversigter.
- Garantier, eventualrettigheder og -forpligtelser.
- Deponering og indgåede lejeaftaler.
- Tilskudsmidler.
- Selskabsdeltagelse.
- Udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder.
- Låneberettigede udgifter.
- Anlægsregnskaber.
- Omkostningskalkulationer ved kommunal leverandørvirksomhed af personlig og praktisk bistand.

d. Vi har påset, at udvalgets regnskab for 2006 er aflagt som foreskrevet i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bestemmelser og Københavns Kommunes Regnskabscirkulære. Vi har endvidere stikprøvevist efterprøvet rigtigheden af forvaltningens supplerende økonomioplysninger til brug for de obligatoriske oversigter til kommunens samlede regnskab. Vi har endelig kontrolleret den talmæssige sammenhæng mellem bogføringen i KØR og regnskabet.

Vi har konstateret, at Socialforvaltningen ikke som foreskrevet i Regnskabscirkulæret har udarbejdet en personaleoversigt. Socialforvaltningen har dog oplyst i denne forbindelse, at dette skyldes, at der i de data som Økonomiforvaltningen skulle fremsende til verifice-

ring hos Socialforvaltningen, var problemer i forhold til datagrundlaget fra KMD. Økonomiforvaltningen har ikke efterfølgende fremsendt et nyt datagrundlag, der kunne anvendes til Socialforvaltningens verificering af personaletal.

Socialforvaltningen har i øvrigt oplyst, at der er afsendt alle relevante oversigter til Økonomiforvaltningen.

3.4.2 Ledelsens regnskabserklæring

Ledelsen har over for os oplyst, at der dem bekendt ikke påhviler andre forpligtelser end de i regnskabet anførte. Ledelsen har den 24. maj 2007 afgivet en erklæring herom. Revisionsdirektoratet har modtaget erklæringen den 12. juni 2007.

I regnskabserklæringen er det oplyst, at:

- "Ikke alle statuskontiene er behandlet i overensstemmelse med Kasse- og Regnskabsregulativets bestemmelser i Rammebilag "Regnskab i årets løb", samt Regnskabscirculæret for 2006. Der er nu igangsat en proces for at sikre, at dette fremover sker. Det er forvaltningens vurdering, at der ikke henstår større beløb på status, som rettelig burde have været ført i bevillingsregnskabet for 2006.
- På baggrund af Borgerrepræsentationens beslutning om en ny udvalgs- og forvaltningsstruktur i Københavns Kommune, har der været store organisationsforandringer samt behov for en række opgaveomlægninger som følge af organisationsændringen. Dette har bl.a. betydet, at der har været et løbende behov for nye konti tillige at der skulle foretages omkonteringer af bogføringen. Dette vil altid skabe en vis usikkerhed og tab af præcision i opgaveløsningen i omlægningsperioden, og det er også sket i dette tilfælde både med hensyn til placering af bevillingsposter og med hensyn til kontering af forbrug. Socialforvaltningen vil i forbindelse med den nye kontoplan i 2007 have fokus på korrekt bogføring og vil etablere og ajourføre konteringsvejledninger på de enkelte områder. Der er i regnskabsforklaringerne redegjort nærmere for afvigelse

serne i de tilfælde, hvor forbruget er på en anden funktion end den, hvor bevillingen er.

- Socialforvaltningen har sammen med Økonomiforvaltningen forsøgt at få bogført løn-debitorer med lønbeløb under 5.000 kroner umiddelbart inden regnskabet blev lukket. Det lykkedes ikke at få alle udgifter bogført, hvilket vil påvirke regnskabet 2007.
- Der har primo 2007 fra centralt hold været gennemført kontrol med de af centrene gennemførte ledelsestilsyn i 2006. Det lokale ledelsestilsyn har ikke i alle tilfælde været gennemført 100 %. Der er nu igangsat en proces for at sikre, at dette fremover sker."

Revisionsbemærkning

Revisionsdirektoratet skal udtale kritik af, at ledelsens regnskabserklæring om regnskabet fuldstændighed er modtaget på et tidspunkt, hvor det for revisor ikke har været muligt at foretage de nødvendige supplerende revisionshandlinger.

3.5 Balancen

a. Balancen indeholder oplysninger om værdien af grunde, bygninger, tekniske anlæg, maskiner, inventar mv. samt om værdien af finansielle aktiver og forpligtelser.

Behandlingen af posterne i balancen har væsentlig betydning for forvaltningens mulighed for at kunne opgøre og specificere sine rettigheder, herunder tilgodehavender samt sine forpligtelser. Endvidere har rigtigheden af balanceposterne både likviditetsmæssig betydning og betydning for rigtigheden driftsregnskabet og dermed overholdelsen af bevillingerne. (Dette gælder endnu ikke for registreringerne i det omkostningsbaserede regnskab).

Kravene til forvaltningerne er:

- Der skal mindst én gang om måneden foretages afstemning af likvide konti samt specifikation af tilgodehavender og gæld. I forbindelse med afslutningen af årsregnskabet skal der foreligge afstemning/specifikation af samtlige statuskonti, jf. Kasse- og Regnskabsregulativets Rammebilag for regnskab i årets løb.
- Der skal foretages en ledelsesmæssig bedømmelse af de udarbejdede afstemninger/specifikationer, jf. Regnskabscirkulæret.

3.5.1 Opfølgning af tidligere omtalte forhold og revisionen af 2006

b. I revisionsbetænkningen for 2005, s. 257, fandt Revisionsudvalget det utilfredsstillende, at Socialforvaltningen ikke havde udført de foreskrevne afstemninger og specifikationer af balancekontiene samt gennemført de regnskabsmæssige tilsyn med institutionernes registreringer i anlægskartoteket.

Af Socialudvalgets midtvejsopfølgning af 7. marts 2007 (SUD 68/2007) fremgår det, at forvaltningen over for de centrale kontorer, lokale centre og institutioner i forbindelse med regnskabsafslutningen har indskærpet, at afstemning af statuskonti skal ske i henhold til de gældende forretningsgange i FAKIR. Det blev endvidere indskærpet, at det indgår som en del af ledelsestilsynet at tilse, at statusafstemninger har fundet sted som beskrevet i forretningsgangen. Indskærpelsen vil efterfølgende blive fulgt op af en stikprøvekontrol

af afstemninger og specifikationer på udvalgte statuskonti. Endvidere fremgår det, at Socialforvaltningen i december 2006 udsendte en ajourført forretningsgangsbeskrivelse til registreringer i anlægskartoteket til alle decentrale enheder, herunder de selvejende institutioner. I et følgebrev blev fristen for indberetning af aktiver indskærpet, ligesom enhederne blev bedt om at foretage en vurdering af allerede indberettede aktiver. I løbet af 1. halvår 2007 undersøges i forbindelse med tilsynsbesøg, om der er sket korrekt registreringer i anlægskartoteket.

c. Vi har ved stikprøver kontrolleret, at posterne i balancen er afstemt/specificeret som foreskrevet. Endvidere har vi kontrolleret, at afstemninger/specifikationer indeholder dokumentation for en ledelsesmæssig vurdering af materialet.

Vi har endvidere ved stikprøver påset, at posterne i balancen er indregnet og værdiansat i overensstemmelse med retningslinierne i Indenrigs- og Sundhedsministeriet Budget- og Regnskabssystem for kommuner og amtskommuner, Københavns Kommunes regnskabspraksis og bestemmelser i Kasse- og Regnskabsregulativet samt Regnskabscirkulæret.

d. Vores stikprøve på 169 konti ud af forvaltningens cirka 4.200 statuskonti har omfattet centralforvaltningen og 4 Socialcentre (Vanløse, Indre By, Nørrebro og Amagerbro). Vi konstaterede følgende forhold:

- Afstemning/specifikation af statuskonti sker ikke løbende på alle centre.
- Rapport fra Datawarehouse udtrækkes for tidligt (typisk 2-4 uger), hvilket medfører risiko for at specifikation og afstemning opgøres med en forkert saldo (det var ved flere konti tilfældet).
- Flere konti er ikke afstemt/specificeret eller blev først afstemt/specificeret efter revisi- onens henvendelse.
- Der er uoverensstemmelser mellem saldo og afstemning/specifikation, som forvalt- ningen ikke er opmærksom på.
- Manglede dokumentation.

Forvaltningen har modtaget en mere detaljeret oversigt over de konstaterede fejl.

Det er Revisionsdirektoratets opfattelse, at Socialcentrene ikke havde afsat tilstrækkelige ressourcer til opgaven (såvel i løbet af året som ved regnskabsafslutningen).

e. Gennemgangen af forvaltningens omkostningsbaserede regnskab skal sikre, at der er tilrettelagt procedurer, så alle til- og afgang af aktiver bliver registreret og klassificeret korrekt i anlægskartoteket. Revisionsdirektoratet undersøger bl.a., at forvaltningen følger gældende regnskabspraksis. Gennemgangen har til formål at sikre, at bogførte værdier i balancen og årets afskrivninger i henhold resultatopgørelsen er korrekt dokumenteret.

De enkelte forvaltninger er ansvarlige for at tilrettelægge og beskrive forretningsgange, der sikrer en overholdelse af Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler og kommunens principper for omkostningsbaserede regnskaber med tilhørende vejledninger. Derudover er forvaltningerne ansvarlige for indtastning af data i anlægskartoteket i KØR, samt at indtastede data er korrekte. Ansvar for den løbende vedligeholdelse af oplysningerne i anlægsmodul varetages også af den enkelte forvaltning.

Socialforvaltningen har udarbejdet en forretningsgangsbeskrivelse "Regnskabspraksis" dateret 12. oktober 2004 og har som supplement udarbejdet følgende vejledninger mv.:

- Vejledning om regnskabspraksis for det omkostningsbaserede regnskab (pr. 21. februar 2007).
- Vejledning om indberetning af aktiver.
- Brev af 4. december 2006 om indberetning i KØR-Anlæg.
- Brev til selvejende institutioner.
- Brev: Status for OBR 2006 – pr. 20. december 2006.

Revisionsdirektoratets stikprøve har omfattet 20 nye registreringer ud af i alt 49 i anlægskartoteket for 2006. Derudover er der foretaget opfølgning på 3 registreringer fra 2005.

Ved gennemgangen blev det konstateret, at der var fejl i 18 af de gennemgåede registreringer. Fejlene bestod i:

- Fejlagtig kategorisering.
- Fejlagtig beregning af afskrivninger.
- Fejlagtig klumpning af aktiver mv.
- 11 af de gennemgåede aktiver opfyldte ikke kriterierne for at være med i anlægskartoteket.
- En fejlagtig klumpning af 3 indkøb, der hver for sig ikke oversteg bagatelgrænsen på 50.000 kr., og som Revisionsdirektoratet konstaterede ved revisionen af 2005 fortsat indgår i anlægsregisteret.

Forvaltningen har modtaget en detaljeret oversigt over de konstaterede fejl.

Revisionsdirektoratet har noteret sig, at Socialforvaltningen har bedt alle centerchefer om at udarbejde en handleplan, der indeholder aktiviteter i 2007 med det formål, at afstemningen af statuskontiene senest pr. 30. september 2007 lever op til de krav, der er gældende på området.

Revisionsbemærkning

Revisionsdirektoratet finder det beklageligt, dels at mange statuskonti fortsat ikke er afstemt/specificeret, og dels at registreringen af aktiver i anlægskartoteket fortsat er meget fejlbehæftet. Det foreslås, at Socialforvaltningen etablerer en kvalitetssikring af registreringerne i anlægskartoteket.

3.6 Bevillingskontrol

a. Københavns Kommunes bevillingsregler er oplyst i kommunens budget for 2006. Bevillingsreglerne indeholder:

- Bevillinger og bevillingsniveau.
- Styringsområder og styringsparametre.
- Bevillingsbindinger.
- Tillægsbevillinger.
- Efterregulering.
- Budgetopfølgning.
- Øvrige bevillingsmæssige forhold.

Et væsentligt forhold er, at en bevilling vedtaget af Borgerrepræsentationen er bindende. Dette betyder, at der kun kan afholdes merudgifter (eller oppebæres indtægter), såfremt der er indhentet en tillægsbevilling fra Borgerrepræsentationen.

Ifølge kommunens Regnskabscirkulære skal der redegøres for væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal samt for væsentlige afvigelser i forhold til budgetforudsætningerne. Som hovedregel skal således forklares:

- Afvigelse på mere end 5 mio. kr. på funktionsniveau.
- Afvigelser mellem budgetteret og realiseret aktivitet.
- Afvigelser mellem budgetterede og realiserede enhedspriser.
- Afvigelser mellem budgetterede og realiserede mål og resultater (kvantificerbare).

I de specielle bemærkninger til regnskabet for Socialudvalget er der redegjort for afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

For de enkelte bevillinger er der følgende afvigelser (mio. kr.):

Bevilling	Nettobevilling	Afvigelse 1)
Efterspørgselsstyrede serviceområder		
Voksne med særlige behov	64	0
Pleje, service og boliger for ældre	24	-24
Handicappede	1.210	60
Rammestyrede områder		
Foranstaltninger for børn og unge	1.079	- 7
Service tilbud til voksne med behov for service	59	-58
Voksne med særlige behov	554	60
Stofafhængige	318	11
Handicappede	156	-9
Administration mv.	393	-15
Efterspørgselsstyrede overførsler		
Lovbundne ydelser	1.512	-59

1) Merudgifter er anført som positivt beløb.

I oversigten er ikke medtaget anlæg og finansposter som følge af de særlige bevillingsregler for disse områder.

Vi har som led i bevillingskontrollen fokuseret på følgende:

- Er der væsentlige beløbsmæssige afvigelser.
- Skulle afvigelsen/erne have været konstateret til brug for ansøgning af tillægsbevilling i Borgerrepræsentationen.
- Er forklaringerne af afgivelserne korrekte og fyldestgørende.

b. De væsentligste beløbsmæssige afvigelser:

Følgende bevillinger i ovennævnte oversigt har efter Revisionsdirektoratets opfattelse en væsentlig afvigelse (mio. kr.):

	Nettobevilling	Afvigelse
Efterspørgselsstyrede serviceområder		
Pleje, service og boliger for ældre	24	-24
Handicappede	1.210	60
Rammestyrede områder		
Servicetilbud til voksne med behov for service	59	-58
Voksne med særlige behov	554	60
Stofafhængige	318	11
Efterspørgselsstyrede overførsler		
Lovbundne ydelser	1.512	-59

Der er i relation til bevillingerne med de væsentligste afvigelser konstateret følgende:

1. Pleje, service og boliger for ældre – efterspørgselsstyret serviceområde (mindreforbrug på 24 mio. kr.)

Det fremgår af Socialudvalgets specielle bemærkninger til regnskabet, at forbruget på grund af en fejl ligger på det rammebelagte område, og budgettet fejlagtigt ligger på det efterspørgselsstyrede område. Ifølge bemærkningerne viser området samlet et reelt merforbrug på 1,2 mio. kr.

2. Handicappede – efterspørgselsstyret serviceområde (merforbrug på 60 mio. kr.)

I de specielle bemærkninger til regnskabet er som begrundelse for merforbruget bl.a. oplyst, at et budgetbeløb på 14,9 mio. kr., som i forbindelse med en budgetomflytning, godkendt af Socialudvalget, ved en beklagelig procedurefejl ikke blev indstillet til og godkendt i Borgerrepræsentationen.

Der er endvidere et merforbrug på handicapcentrenes hjemmepleje og sygepleje på 42,6 mio. kr., som følge af en stigning i de visiterede timer til hjemmepleje på grund af en kombination af flere og mere ressourcekrævende brugere, en stigning i udgifterne til særlige hjælpeordninger samt et stort vikarforbrug som følge af reglerne om erstatningshjælp.

Ifølge bemærkningerne er merforbruget på hjemmeplejen større end forventet i Oktoberprognosen. Det skyldes primært, at Socialforvaltningen havde en forventning om, at man som følge af styrkelse af økonomistyringen kunne vende udviklingen og hermed begrænse merforbruget. Herudover har der siden 2005 været en kraftig stigning i antal af borgere i handicapcentrenes hjemmepleje og en kraftig stigning i efterspørgslen efter private leverandører og selvvalgte hjemmeplejere.

Endelig fremgår det af de specielle bemærkninger, at Socialforvaltningen primo 2006 har igangsat et større genopretningsprojekt på hjemmeplejeområdet (SUD 269/2006), med henblik på at sikre effektivitet og kvalitet i hjemmeplejen og styrke økonomistyringen. Socialforvaltningen forventer, at de nye initiativer til forbedring af økonomistyringen vil slå igennem i løbet af 2007, og slå fuldt ud igennem i 2008.

Revisionsdirektoratet har konstateret, at der i regnskabsprognosen for oktober (SUD 423/2006) forventedes et merforbrug i forhold til bevillingen på 32,2 mio. kr., heraf alene 27,9 mio. kr. på hjemmeplejeområdet.

3. Servicetilbud til voksne med behov for service – rammestyret område (mindreforbrug på 58 mio. kr.)

Ifølge de specielle bemærkninger er det ikke praktisk muligt at adskille budget og forbrug på administrationsområdet på denne bevilling og bevillingen Voksne med særlige behov. Dette skyldes, at al forbrug vedrørende administration i socialcentrenes service/modtagelsesteam og voksenteam i praksis konteres på konti, der henføres til bevillingen Voksne med særlige behov, hvor mindreforbruget forklares.

4. Voksne med særlige behov – rammestyret område (merforbrug på 60 mio. kr.)

Ifølge de specielle bemærkninger skyldes et merforbrug på 58 mio. kr., at budgettet til service/modtagelsesteam er placeret på bevillingen Servicetilbud til voksne med behov

for service, mens forbruget er konteret på bevillingen Voksne med særlige behov, jf. ovenfor.

5. Stofafhængige – rammestyret område (merforbrug på 11 mio. kr.)

Det fremgår af de specielle bemærkninger, at der er et merforbrug på 25,3 mio. kr. vedrørende pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede. Der er dog reelt tale om et merforbrug på kun 1,2 mio. kr. som følge af fejlkontering af forbruget på det rammebelagte område, hvorimod budgettet fejlagtigt er konteret på det efterspørgselsstyrede område.

6. Lovbundne ydelser – efterspørgselsstyrede overførsler (mindreforbrug på 59 mio. kr.)

Ifølge de specielle bemærkninger skyldes mindreforbruget især en mindre nettotilgang af førtidspensionister end budgetteret. Den lavere nettotilgang skyldes dels færre nytilkendelser og dels en større afgang af "gamle" sager (pensioner tilkendt før 1. januar 2003). De færre nytilkendelser er ifølge bemærkningerne et resultat af omstruktureringen i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, hvor der i året løb er blevet oversendt færre sager til Socialforvaltningen og dermed også tilkendt færre nye pensioner.

c. Forklaringer af afvigelserne

Revisionsdirektoratet har konstateret, at der i stort omfang er tale om fejlbogføring, som medvirker til, at en række udgifter står bogført på forkerte bevillingsområder og funktioner. Direktoratet finder, at fejlbogføringerne giver stor uklarhed i forklaringerne af afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal.

Revisionsbemærkning

1. Revisionsdirektoratet skal udtale kritik af, at Socialudvalget ikke har søgt Borgerrepræsentationen om en tillægsbevilling til det efterspørgselsstyrede serviceområde Handicappede til dækning af det forventede merforbrug til hovedsageligt hjemmeplejeområdet. Direktoratet påskønner, at Socialforvaltningen har igangsat et større genop-

retningsprojekt på hjemmeplejeområdet med henblik på at sikre effektivitet og kvalitet i hjemmeplejen og styrke økonomistyringen.

2. Revisionsdirektoratet finder det utilfredsstillende, at vi kan konstatere, at der i et stort omfang er tale om fejlboekføringer og forkert placerede bevillinger. Dette bevirker stor uklarhed i forklaringerne af afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal.

4. Revision af særlige regnskabsområder

4.1 IT-anvendelse

AU-systemet

Revisionsdirektoratet har for 2006 foretaget en gennemgang af Socialforvaltningens anvendelse af AU-systemet.

Gennemgangen er foretaget i henhold til aftale af 26. januar 2001 mellem Told- og Skattestyrelsen og Københavns Skatte- og Registerforvaltning om adgang til styrelsens autorisations-system (AU-systemet).

Aftalen er efter Skatte- og Registerforvaltningens fusion med SKAT i 2005 videreført af Kultur- og Fritidsforvaltningen. Revisionsdirektoratet har den 7. maj 2007 særskilt rapporteret om revisionen af AU-systemets anvendelse i Københavns Kommune.

Revisionsdirektoratet har ved gennemgangen i 2006 af Socialforvaltningens anvendelse af AU-systemet konstateret, at:

- De formelle krav i kommunens aftale med SKAT er overholdt.
- Medarbejdernes autorisationer udelukkende tildeles som følge af et tjenstligt behov.
- Der er behørig dokumentation af oprettede/aktiverede personkoder og systemadgange.
- Den løbende kontrol med anvendelsen af de tildelte systemadgange er betryggende.

I forbindelse med vores gennemgang har vi fået oplyst, at ca. 100 af Socialforvaltningens autorisationer administreres af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) og Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF).

Socialforvaltningens sikkerhedsleder har oplyst, at sikkerhedslederne i BIF og BUF er blevet gjort opmærksom på deres selvstændige ansvar overfor egne brugere.

Revisionsdirektoratet er af den opfattelse, at Socialforvaltningen, så længe kommunens aftale med SKAT består, har et selvstændigt ansvar mht. administrationen af personkoder og systemadgange i disse forvaltninger.

Revisionsdirektoratet har på grund af den sene opklaring af dette forhold ikke gennemgået BIF's og BUF's anvendelse af AU-systemet.

Risikoanalyser

Borgerrepræsentationen vedtog i 2002 et nyt Regulativ for IT-sikkerhed i Københavns Kommune. Af regulativets kapitel 4 Grundprincipper for styring af IT-sikkerheden fremgår det bl.a., at Økonomiudvalget fører et overordnet tilsyn med og koordinerer sikkerhedsbestemmelserne i alle forvaltninger, og fastlægger det overordnede IT-sikkerhedsniveau for hele kommunen ud fra en risikovurdering i de enkelte forvaltninger.

Til brug herfor skal forvaltningernes ledelser bl.a. sikre, at der inden for hvert forvaltningsområde udarbejdes:

- En oversigt over samtlige anvendte IT-systemer i forvaltningen.
- En risikoanalyse af hele forvaltningens IT-anvendelse.
- En vurdering af forvaltningens IT-driftsmiljø.

Revisionsdirektoratet har i 2006 behandlet samtlige forvaltningers risikoanalyser. Analyserne, der er foretaget over de seneste par år, er foretaget samtidig med, at der er sket forskellige forvaltningsmæssige omstruktureringer.

Senest har bl.a. dannelsen af Koncernservice, herunder en ny fælles IT-driftsenhed i Københavns Kommune, samt strukturreformen, haft sine indvirkninger.

Revisionsdirektoratet kan ud fra gennemgangen af risikoanalyserne konstatere, at nogle af disse alene indeholder en analyse af givne trusler mod forvaltningens informationsaktiver, og ikke en samtidig analyse af i hvilken grad forvaltningens sikkerhedsforanstaltninger beskytter mod disse trusler.

Revisionsdirektoratet mener derfor ikke, det er hensigtsmæssigt, at anvende analyseresultaterne til fastlæggelse af det overordnede sikkerhedsniveau for Københavns Kommune, jf. § 12 i Københavns Kommunes Regulativ for IT-sikkerhed.

Denne opfattelse er også støttet af kommunens nylige dannelse af Koncernservice, samt den igangsatte ændring af kommunens IT-sikkerhedsregulativ, hvor standardiserede krav til kommunens risikoanalyser forventes at blive indført.

Revisionsdirektoratets generelle bidrag til kommunens videre arbejde med risikoanalyserne, vil blive givet som anbefalinger til Økonomiudvalget i årsrevisionsprotokollatet for 2006 vedrørende Økonomiforvaltningen.

Kommentar

Revisionen af Socialforvaltningens anvendelse af AU-systemet har givet os den opfattelse, at administrationen heraf er sket tilfredsstillende.

Opfølgning af tidligere omtalte forhold

I årsrevisionsprotokollatet for 2005 henstillede vi, at Socialforvaltningen snarest i samarbejde med Økonomiforvaltningen fandt en løsning på det konstaterede problem omkring manglende overholdelse af lov om behandling af personoplysninger. Problemerne angik manglende revurdering af brugernes systemadgange mindst en gang hvert halve år samt manglende gennemgang af logfiler. Socialforvaltningen var enig heri og ville rette henvendelsen Økonomiforvaltningen.

Socialforvaltningen har på forespørgsel om det videre forløb oplyst, at BR's sekretariat har rettet henvendelse til Datatilsynet, der ikke umiddelbart har noget forslag til, hvorledes man i praksis kan løse kravet om halvårlige revurderinger af autorisationer. Datatilsynet er ikke bekendt med, at der er problemer med efterlevelse heraf andre steder, og det er i den forbindelse pointeret, at kravet i sikkerhedsbekendtgørelsens § 17, stk. 2, ikke kan fraviges. BR's sekretariat har oplyst, at de er bekendt med at man i forhold til TS Tele har valgt at inddrage alle autorisationer, som man på baggrund af statistikken konstaterer ikke bliver brugt, uden forinden at rette henvendelse til vedkommendes chef. Sekretariatet har

anbefalet, at forvaltningerne inden for de respektive sikkerhedsområder overvejer, hvorvidt ovennævnte model kan være en løsning for så vidt angår nogle af systemerne.

Socialforvaltningen oplyser her til, at de statistikker, der kommer i visse systemer som fx CICS alene viser hvilke skærbilleder, der ikke har været brugt. I Københavns Kommune kan denne løsning derfor ikke anvendes, da man autoriserer til grupper af skærbilleder. Socialforvaltningen overvejer i stedet for, at arbejde videre med en løsning, som går ud på at sætte en maskinel begrænsning ind i forbindelse med Active Directory (AD). Denne form for revurdering består i, at brugerkoden automatisk gøres "ikke brugbar" når adgangen til AD lukkes, hvilket vil ske, hvis ingen af de koder, som refererer til AD – hvilket er de fleste – har været anvendt i 6 måneder. Koncernservice undersøger for tiden de tekniske muligheder ved dette løsningsforslag.

Supplerende oplyser Socialforvaltningen, at de områdeansvarlige allerede i dag løbende skal give meddelelse til brugerkodeadministrationen, hvis en kode ikke længere anvendes. Endvidere sker der oprydning i brugerkoder ved mange omstruktureringer.

Anbefaling

Revisionsdirektoratet anbefaler, at Socialforvaltningen fortsat forsøger at finde en teknisk løsning, så lovgivningen omkring revurdering af brugernes systemadgange mindst én gang hvert halve år og gennemgang af logfiler kan overholdes. Revisionsdirektoratet anmoder om at blive holdt orienteret om det videre forløb.

5. Opfølgning af større undersøgelser

5.1 Tilskudsadministration af selvejende institutioner

I revisionsbetænkningen for 2005, s. 222-251, blev der redegjort for resultatet af Revisionsdirektoratets større undersøgelse af tilskudsadministrationen af selvejende institutioner.

Revisionsudvalget indskærpede betydningen af, at Socialforvaltningen snarest muligt fik implementeret det bebudede nye styringsgrundlag for tilskud til selvejende institutioner, og anmodede Revisionsdirektoratet om at blive holdt orienteret om sagen.

Socialforvaltningen har ved midtvejsopfølgningen til Socialudvalget den 7. marts 2007 redegjort for enkelte opfølgningspunkter.

Revisionsdirektoratet har supplerende indhentet redegørelse for de opfølgningspunkter, som ikke var forelagt udvalget ved midtvejsopfølgningen. Revisionsdirektoratet kan konstatere følgende:

Forretningsgange for tilskudsadministration og overholdelse heraf

Revisionsdirektoratet anbefalede, at "det bør sikres, at retningslinierne bliver ajourført, og at de bliver anvendt i praksis". Dette kunne fx ske ved at udbygge det eksisterende ledelsestilsyn.

Socialforvaltningen oplyser, at der er foretaget en gennemgribende ændring af forretningsgangene for tilskudsadministration, og at disse er indlagt i FAKIR lige efter årsskiftet, og på den baggrund er det for tidligt at udtale sig om, hvorvidt retningslinierne bliver anvendt i praksis. Det oplyses endvidere, at de overordnede retningslinier for løbende kontrol er:

- Etablering af tilbagemeldingsprocedurer, fx periodiske rapporter, behandling og godkendelse af tilbagemeldingerne. For så vidt angår de periodiske tilbagemeldinger vil

det for en del områder være tilstrækkeligt med tilbagemelding i forbindelse med afgivelse af årsregnskabet.

- Løbende kontrol i form af periodiske rapporter. Dette kan med fordel etableres for nye ordninger og for tilskudsordninger, hvor forvaltningen har behov for at følge udviklingen tæt i en periode, eller hvor der beløbsmæssigt er tale om store tilskud fra kommunen.

Den efterfølgende kontrol varetages ved gennemgang af det reviderede årsregnskab, revisionsprotokollater, aktivitetsoplysninger, årsberetninger m.v. Som resultat af den efterfølgende kontrol skal der udarbejdes en redegørelse, som skal omfatte:

- Vurdering af om tilskudsbetingelserne er blevet opfyldt fuldt ud i perioden.
- Sammenligning af institutionens regnskab og budget på udvalgte nøgletal og forklaring af afvigelser.
- Sammenligning af de gennemførte aktiviteter og de budgetterede, og forklaring af afvigelser.
- Orientering af tilskudsmodtager om resultatet af gennemgangen af det reviderede regnskab, herunder revisionsprotokollater/-påtegning og bestyrelsens bemærkninger hertil (fx ved et godkendelsesbrev til institutionen).
- Forvaltningen skal desuden stille krav om omgående orientering ved uregelmæssigheder og ved væsentlige afvigelser i forhold til budgetterne, mål og resultatkrav eller aktiviteter samt når der er fare for, at en tilskudsmodtager er ved at få økonomiske problemer.
- Hvis der er sket væsentlige brud på reglerne, eller hvis direkte ulovligheder er begået, bør de relevante politiske udvalg orienteres.
- Forvaltningens udarbejdede forretningsgangsbeskrivelser for behandling af budgetter, periodiske rapporter, reviderede årsregnskaber og revisionsprotokollater fremgår af FAKIR.

I tilknytning hertil er der udarbejdet checklister til gennemgangen for at sikre en ensartet behandling af de enkelte tilskudssager.

Opdatering af driftsoverenskomster

Socialforvaltningen oplyser, at arbejdet med fornyelse af driftsoverenskomster er startet i MR-kontorerne, men at ikke alle driftsoverenskomster forventes at være fornyet før udgangen af 2007.

Fastlægge en evalueringskultur

Revisionsdirektoratet anbefalede, at Socialforvaltningen overvejede at fastlægge en "evalueringskultur", der kan skabe bedre grundlag for forbedring af tilskudsforvaltningen. Herunder fx at fastlægge hvad der skal evalueres og det forventede omfang heraf, men også at der etableres forretningsgange, der sikrer, at evalueringen foretages.

Socialforvaltningen har oplyst, at proceduren nu er, at der mindst én gang årligt foretages evaluering af en tilskudsordning, hvor der ydes tilskud til løbende drift af selvejende institutioner. Følgende punkter skal indgå i vurderingen:

- Er de fastsatte mål og resultatkrav opfyldt både kvantitativt og kvalitativt?
- Oversigt med statistiske og økonomiske nøgletal.
- Har tilskudsmodtagerne erhvervet varer og tjenesteydelser på den mest økonomiske måde (sparsommelighedsaspektet)?
- Har de underliggende bestemmelser virket efter hensigten?
- Har de regler og rutiner, der blev fastsat for administrationen, fungeret efter hensigten, og hvordan er de blevet opfyldt?
- Hvilke erfaringer kan drages af den løbende og efterfølgende kontrol?

Evalueringen skal munde ud i en redegørelse, der bl.a. kan danne grundlag for den regnskabsgodkendelse, der skal fremsendes til institutionens bestyrelse.

Andre udeståender

Medicinkontrakten

Revisionsdirektoratet fandt, at udgiften skulle konteres under art 4.0 Tjenesteydelser uden moms under ejerforhold 1, egne.

Forvaltningen mener ikke, at der er tale om køb af en tjenesteydelse. Københavns Kommune har udliciteret opgaven til Falck, og betaler for opgavens udførelse i henhold til aftale. Som følge heraf mener forvaltningen, at Medicinkontakten hører under ejerforhold 2, jf. Indenrigs- og Sundhedsministeriets Budget og Regnskabssystem.

Revisionsdirektoratet finder fortsat, at der er tale om køb af tjenesteydelse, hvor Københavns Kommune betaler for kørsel og Falck afregnes pr. kørsel. Der er endvidere hverken tale om drifts- eller anlægstilskud. Udgiften bør derfor ikke registreres under ejerforhold 2, selvejende/private ordninger.

Idrætsskolen for udviklingshæmmede

Revisionsdirektoratet fandt, da der forelå en form for driftsaftale, at administrationen burde have fulgt forvaltningens retningslinier for selvejende institutioner med driftsoverenskomst, og som følge heraf have anvendt revisionsinstruksen herfor. Idrætsskolen for udviklingshæmmede drives udelukkende via driftstilskud.

Forvaltningen mener ikke, at Idrætsskolen er omfattet af underskudsdekning, og Idrætsskolen skal i stedet reguleres efter revisionsinstruks for institutioner uden driftsoverenskomst.

Revisionsdirektoratet kan konstatere, at forvaltningen i sine forretningsgangsbeskrivelser og revisionsinstrukser ikke angiver underskudsdekning som parameter for hvilken revisionsinstruks, der skal anvendes og vil på den baggrund fastholde bemærkningen. Det afgørende er, at der foreligger en driftsoverenskomst eller anden aftale, der bevirker, at kommunen har betydelig indflydelse på institutionens drift.

Mamma Mia

Revisionsdirektoratet konstaterede, at en selvejende institution, som modtog tilskud på ca. 3 mio. kr. pr. år, ikke havde udarbejdet regnskab og ikke var underlagt ekstern revision, selvom der var krav herom. Hverken Lokalcenter Bispebjerg eller fagkontoret havde været opmærksom herpå.

Socialforvaltningen har oplyst, at institutionen på nuværende tidspunkt ikke har udarbejdet regnskaber for 2005 og 2006. Der er heller ikke indgået aftale med en ekstern revision. Socialforvaltningens regnskabskontor vil nu iværksætte en undersøgelse af, hvorfor der ikke er foretaget en opfølgning af de forhold, som Revisionsdirektoratet påpegede i marts 2006.

Revisionsbemærkning

Revisionen finder det beklageligt, at forvaltningen af tilskuddet til Mamma Mia, herunder regnskabs- og revisionsforholdene endnu ikke er bragt på plads.

6. Andre opgaver

6.1 Revisorerklæringer

Direktoratet har i 2006 afgivet revisorerklæring på følgende:

- 6 regnskaber for projekttilskud fra Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.
- 41 regnskaber for projekttilskud fra Socialministeriet.
- 4 regnskaber for projekttilskud fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

6.2 Større undersøgelser mv.

Revisionsdirektoratet har i 2006 til Socialudvalget afgivet revisionsprotokollat nr. 11 af 11. juli 2007 om en større undersøgelse af "Økonomistyring af døgninstitutionsområdet".

Endvidere afgives revisionsprotokollater om:

- Revision af Københavns Kommunes regnskab for 2006 på børnefamilieydelsesområdet (nr. 3 af 4. juli 2007).
- Revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006 på området for børnetilskud, børnebidrag og særlig hjælp til børn (nr. 4 af 5. juli 2007).
- Revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2006 for visse dele af det sociale område.

REVISIONSDIREKTORATET FOR KØBENHAVNS KOMMUNE

12. juli 2007

Pia Sønderlund Nielsen

/Lars Christiansen